

Unngå fallgruvene i egen pensjonssparing

Mange av oss vil ønske å ha mer å rutte med som pensjonist enn det vi kan regne med å få fra folketrygden og pensjonsordning fra arbeidsgiver. I så fall må vi spare på egenhånd. Ved å følge to enkle kjøreregler unngår vi de største fallgruvene ved egen sparing til pensjon.

1. Begynn tidlig

Mange venter lenger enn nødvendig med å starte pensjonssparing. Men utsettelse av sparingen er kostbart fordi pengene da får mindre tid til å "jobbe for oss" ved å gi oss avkastning.

Jo lenger vi venter med pensjonssparingen, desto mer må vi ta av den løpende inntekten vår for å oppnå ønsket pensjonsutbetaling.

Venter vi med pensjonssparing til vi har fylt 50 år vil vi måtte sette av nesten tre ganger så mye per måned for å få det samme pensjonstilskuddet som hvis vi hadde startet da vi var 40.

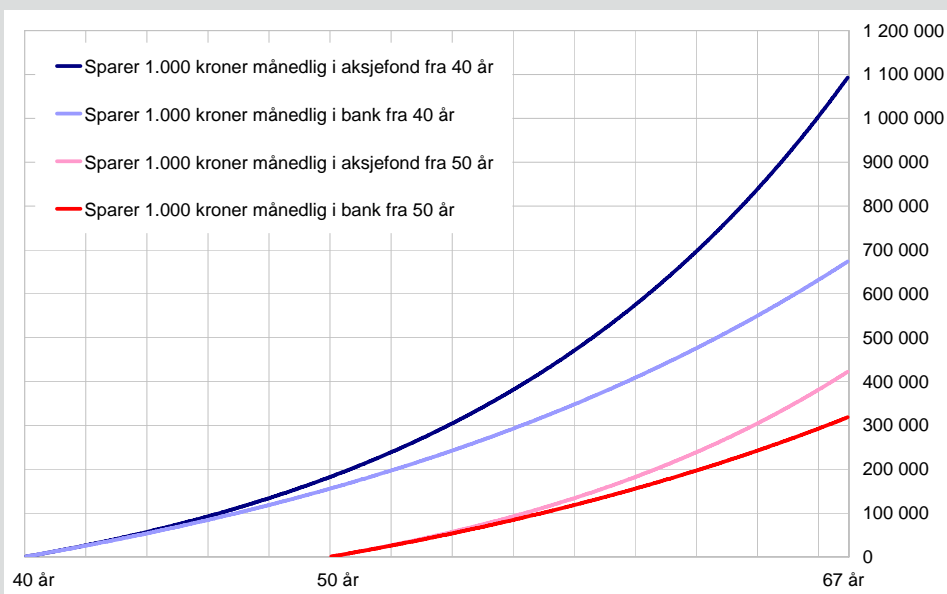
2. Spar i aksjefond

Jo lengre perspektiv sparing har, desto viktigere er det å ha en høy andel aksjer. Pensjonssparing er den mest langsiktige sparingen vi har.

Selv noen få prosentpoengs forskjell i avkastning per år vil ha vesentlig betydning for hvor stor pensjonen din blir.

Årlig gjennomsnittlig avkastning i aksjesparing er forventet å ligge mellom 3 og 6 prosentpoeng høyere enn for eksempel banksparing. Derfor er det avgjørende at aksjer utgjør en vesentlig andel av pensjonssparingen din.

Forventet verdiutvikling i pensjonsformuen under innbetaling*

* Forventet årlig avkastning i innbetalingsperioden er 8 prosent per år i gjennomsnitt for aksjefond og 5 prosent per år for bank.

Forventet månedlig utbetaling**

Spar 1.000 kr månedlig i aksjer fra fylte 40 år	10 300 kr
Spar 1.000 kr månedlig i bank fra fylte 40 år	5 600 kr
Spar 1.000 kr månedlig i aksjer fra fylte 50 år	4 000 kr
Spar 1.000 kr månedlig i bank fra fylte 50 år	2 700 kr

** Forventet månedlig utbetaling i en periode på 15 år fra pensjoneringstidspunktet. Beregningen forutsetter uendret plasseringsprofil.

Avkastning henger sammen med risiko

Høy forventet avkastning i aksjemarkedene er forbundet med høy svingningsrisiko. Men når du sparer jevnlig og langsiktig, og i tillegg tar pengene gradvis ut i løpet av pensjonstilværelsen reduseres svingningsrisikoen i sparingen.

Månedlig spareavtale i aksjefond er en enkel og lønnsom form for tilleggssparing til pensjon som kombinerer langsiktig god avkastning, fleksibel tilgang på pengene i hele spareperioden og sterk forbrukerbeskyttelse.

Ulik risiko på kort og lang sikt

Risikoen for å tape på å spare endrer seg avhengig av om vi trenger pengene om kort tid eller ikke. Hvis du trenger pengene til noe bestemt om kort tid, bør du unngå plasseringer som svinger i verdi. Hvis du kan unnvære pengene i noen år bør du gjøre det motsatte.

Sparepenger vi trenger om kort tid bør normalt ikke være eksponert mot aksjemarkedet fordi verdien av aksjeplasseringer kan svinge mye.

Men for sparepenger vi setter av på lang sikt er det motsatt. De bør være plassert i aksjer fordi kurssvingningene i aksjemarkedene innebærer høyere verdistigning over tid.

Jo høyere avkastning vi ønsker, desto høyere løpende risiko må vi utsette oss for. Høyere avkastning på en investering er nemlig en kompensasjon vi kan få hvis vi er villige til å ta risiko underveis.

Det finnes ingen garanti for at vi faktisk vil få denne kompensasjonen (da ville det jo ikke vært noen risiko). Men hvis vi ikke er villige til å ta noe risiko oppgir vi samtidig muligheten til å få høyere avkastning enn risikofri rente.

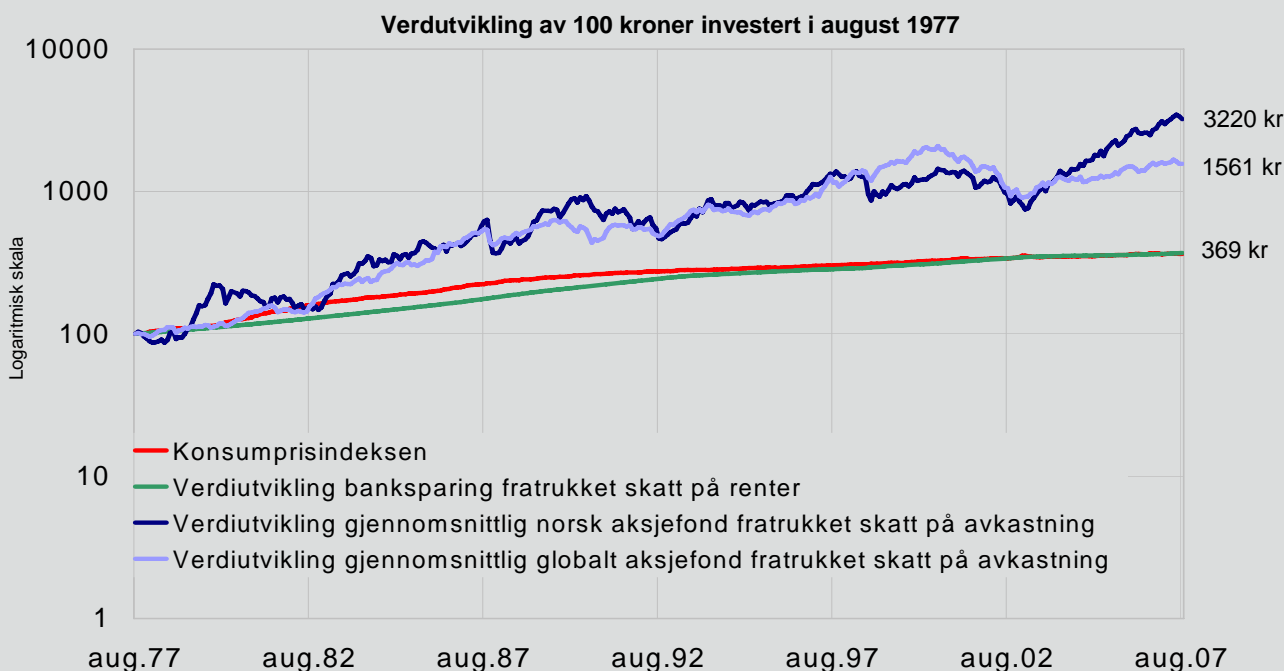
Normalt kan vi ikke forvente at en trygg investering slik som banksparing vil gi oss særlig mer avkastning etter skatt enn prisveksten på varer og tjenester. Sparepengene bevarer sin kjøpekraft, men stiger ikke særlig i verdi. Vi får med andre ord ingen belønning for å spare.

Plasseringer uten risiko bør derfor ikke betraktes som langsiktig sparing, men snarere som midlertidig oppbevaring av penger vi trenger på kort varsel.

Dersom sparingen er langsiktig vil vi kunne forvente høyere avkastning på aksjesparing enn banksparing og andre typer plasseringer.

Aksjekurser svinger, men nettopp derfor kan vi også forvente at aksjeplasseringer over tid vil stige mer enn andre investeringsalternativer.

Veien til langsiktig meravkastning er humpete

Figuren over viser verdutviklingen for banksparing, norsk aksjefond og globalt aksjefond målt opp mot konsumprisindeksen måned for måned gjennom et 30 år langt spareforløp fra august 1977 til august 2007.

Aksjefondene har gitt høyest avkastning i spareperioden sett under ett, men svinger betydelig mer enn bankinnskuddet underveis. Kurvene for utviklingen i konsumprisene og bankinnskuddet er glatte, mens aksjefondene skjølver seg oppover.

Legg også merke til at verdien av banksparing (etter skatt) bare så vidt holder tritt med utviklingen i konsumprisindeksen. Vi får altså ikke kjøpt noe mer for de 369 kr vi sitter igjen med i august 2007 enn vi fikk kjøpt for 100 kr i august 1977.

I dette tidsrommet har altså banksparing (etter skatt) og prisvekst i gjennomsnitt vært omtrent den samme, ca. 4,4 prosent per år. Aksjefondene har i gjennomsnitt gitt 12 og 9,5 prosent avkastning per år i samme periode.